

ΣΚΗΝΑΙ ΤΟΥ ΝΕΑΝΙΚΟΥ ΒΙΟΥ¹

Κατὰ μετάφρασιν Ε. Δ. Ροῖδου.

ΟΙ ΕΡΩΤΕΣ ΤΟΥ ΟΛΙΒΙΕΡΟΥ

Δ'.

Ἡ περαιτέρω διακονή εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο, ὅπου τὰ πάντα ἀνεκάλουν εἰς τὴν μνήμην του τὴν ἀπιστίαν τῆς Μαρίας ἀπέβηκεν ἀφόρητος εἰς τὸν Ὀλιβιέρον. Ποῦ ὅμως νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν μίαν μετὰ τὰ μεσάνυκτα, ἐνῶ ἐρράγιζε τὰς πέτρας τὸ ψῆχος; Ἐπειτα ἡ κατάστασις του ἦτο ἀθλία. Αἱ διαδεχθεῖσαι τὴν πάλην πρὸς τὸ δηλητήριον φοβεραὶ συγκινήσεις εἶχον ἐξαντλήσει τελειῶς τὰς δυνάμεις του. Τὸ αἷμα αὐτοῦ θερμαινόμενον ἀπὸ δύο ἡμερῶν ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ ἐβράζεν εἰς τὰς φλέβας του, τὰς τοσοῦτον ἐξογκωθείσας ὥστε διεραίνοντο ὑπὸ τὸ δέρμα τοῦ μετώπου του ὡς γλαυὰ κορδόνια.

Ἐλπίζων ὅτι ἡ ὑπερβολικὴ αὐτοῦ κόπωση ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ στιγμὰς τινὰς ὕπνου, ἐξηπλώθη ἐπὶ δύο καθισμάτων, ἀφοῦ ἔσβυσε τὸ κηρίον. Ἄλλ' ὁ ὕπνος δὲν ἤρχετο καὶ τὸ σκότος ἤρχισε νὰ φεγγοβολῇ. Μάτην ἔκλειε τὰ βλέφαρα καὶ ἐπέθετεν ἐπ' αὐτῶν τὰς χεῖρας. Τὸ σκότος ἐξηκολούθει νὰ ἦναι φωτεινόν. Διὰ τῶν κλειστῶν παραπετασμάτων τῆς κλίνης ἔβλεπε τὰ δύο προσκεφάλαια καὶ ἐπ' αὐτῶν δύο κεφαλὰς νέας καὶ ὠραίας, τῶν ὁποίων τὰ χεῖλη ἤνοῦντο εἰς ἀτελεῦτητον φίλημα, τὰς κεφαλὰς τοῦ Οὐρβάνου καὶ τῆς Μαρίας. Μὴ ἀντέχων εἰς τοιαύτην ὄπτασίαν ἐσύρθη ἔρπων εἰς τὴν ἐστίαν καὶ ἤναψε πάλιν τὸ κηρίον. Τὸ φῶς εἰδίωξε τὰ φαντάσματα καὶ ὁ Ὀλιβιέρος ἔμεινε ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἡσυχώτερος. Ἄλλ' αἴρνης ἐβόμβησεν εἰς τὰ ὦτά του ὁ ὀπισθεν τῶν παραπετασμάτων ἤχος δύο φωνῶν, ὁ ἀπὸ καταβολῆς κόσμου ἀμετάβλητος διάλογος τῶν ἐναγκαλιζομένων ἐραστῶν. Ἡ ἡχώ τοῦ θαλάμου ἐπανελάμβανε τοὺς διακοπτομένους ὑπὸ στεναγμῶν καὶ ἐπιφωνημάτων στερεοτύπους κοινούς τύπους, διὰ τῶν ὁποίων ὑμνεῖται ἡ γλυκυτάτη τῶν ἐπὶ γῆς ἀπολαύσεων, καὶ οἱ οὕτω διαλεγόμενοι ἦσαν ὁ Οὐρβάνος καὶ ἡ Μαρία.

Ἐπάρχει δημῶδες παροιμία ἐξομοιοῦσα τὸν πόνον τῶν ὀδόντων καὶ τῶν ἐραστῶν. Ἡ παρομοίωσις εἶναι ἴσως χυδαία, ἀλλὰ καὶ ἀκριβεστάτη. Ἡ ἐρωτικὴ ὀδύνη εἶναι ἡ ὀξύτατη τῶν ψυχικῶν ὡς ἡ ὀδονταλγία τῶν σωματικῶν. Ἡ ἐντασις ἀμφοτέρων εἶναι τοσαύτη, ὥστε ἂν δὲν ὑπέκειντο εἰς διαλείμματα ἢ ἂν παρετεινότο ἐπὶ πολὺ θὰ ἀπέληγον ἀφεύκτως εἰς θάνατον ἢ παραφροσύνην. Οὐδὲ περιορίζεται εἰς μόνην τὴν ὀξύτητα ἢ ὁμοίότης, ἀλλ' ἔχουσι κοινὸν καὶ τὴν ἔλλειψιν οἴκτου πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτῶν σπαρασσομένους. Πάντες λυποῦνται καὶ σπεύδουσι νὰ περιποιηθῶσιν ἢ νὰ παρηγορήσωσι τὸν πάσχοντα ἐκ περιπνευμονίας ἢ στερηθέντα τοῦ πατρὸς του, ἀλλ' ἂν ἔχασε τὴν ἐρωμένην του ἢ πονεῖ τοὺς ὀδόντας ἀρκοῦνται νὰ ψιθυρίσωσι: «Περα-

στικά», καὶ ἀπέρχονται ὑψώνοντες τοὺς ὄμους. Ἡ μετὰ τῶν δύο νοσημάτων διαφορὰ περιορίζεται εἰς μόνην τὴν θεραπευτικὴν. Ἡ ὀδονταλγία ὀδηγεῖ εἰς τὸν ὀδοντοῦατρόν, ὅστις ἐκρίζωνει μετὰ τοῦ ὀδόντος καὶ τὸν πόνον, ἐνῶ δὲν ὑπάρχει ψυχικὴ πρὸς κατάπαυσιν τοῦ ἐρωτικοῦ ἄλγους χειρουργία. Τὸ δραστηκώτατον τῶν κατ' αὐτοῦ φαρμάκων, τὸ εὐρεθὲν πολὺ πρὸ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ὁμοιοπαθητικῆς θεραπείας, εἶναι ἄλλος ἔρως, ἢτοι ἄλλος πόνος. Πλὴν αὐτοῦ ὑπάρχει καὶ ἡ ποίησις, ἀλλὰ τότε τὸ ἱατρικόν εἶναι χειρότερον τοῦ νοσήματος, διότι οὐδὲν ἄλλο εἶναι ἢ ποίησις παρὰ τὸ αὐτὸ νόσημα, ὀλιγώτερον μὲν ὀξύ, ἀλλὰ χρόνιον καὶ ἀνίατον.

Ὡς εἶχε φράξει τοὺς ὀφθαλμούς του διὰ νὰ μὴ βλέπῃ, οὕτω ἔφραξε καὶ τὰ ὦτα διὰ νὰ μὴ ἀκούῃ, ἀλλ' ὁ ἤχος τῶν δύο ἐκείνων φωνῶν ἐξηκολούθει νὰ σπαράσσει τὴν ἀκοήν του. Ἐκυλίσθη τότε δάκνων δὲν γρόνθους του ἐπὶ τοῦ ψυχροῦ ἐδάφους, ἀλλὰ δὲν ἔπαυσε ν' ἀκούῃ τὰς αὐτὰς λέξεις, τῶν ὁποίων ἐκάστη συλλαβὴ εἰσέδυνε ὡς αἰχμὴ βέλους εἰς τὴν καρδίαν του. Ἐγερθεὶς ἤνωσε τὸ παράθυρον καὶ ἐστήριξε τὴν κεφαλὴν εἰς τὸ σωρευθὲν ἐπὶ τοῦ χείλους αὐτῆς παχὺ στρώμα χιόνος, ἥτις ἀνελύθη καὶ ἐκάπνισεν ὡς ὕδωρ εἰς τὸ ὅποιον βυθίζεται: σίδηρος πυρακτωμένος.

Ἡ ψυχρολουσία ἐκείνη ἠδύνατο ν' ἀποβῆ θανατηφόρος εἰς τὸν πυρέσσοντα, ἀλλὰ πρὸς στιγμὴν τὸν ἀνεκούφισεν ἀπαλλάξασα αὐτὸν ἀπὸ τῆς παραισθησεως. Τὰ φαντάσματα ἠφανίσθησαν καὶ ἐσιώπησαν αἱ φωναί. Στρηϊζόμενος εἰς τὸ πκράθυρον ἐπεσκόπει τὴν πόλιν κοιμωμένην ὑπὸ τὴν χιόνῃ, ἥτις ἐξηκολούθει νὰ καταπίπτῃ ὡς βροχὴ κυκνείων πτερῶν. Οὐδεὶς ἤχος διέκοπτε τὴν σιγὴν τῆς πολιτικῆς ἐκείνης νυκτός, οὔτε πάτημα διαβάτου οὔτε ὑλακὴ πλανωμένου σκύλου. Καὶ αὐτὸ τὸ φύσημα τοῦ βορρᾶ ἐφαίνετο παραλύσαν ἐκ τοῦ ψύχους καὶ ἄφρινεν ἡσύχους τοὺς ἀνεμοδείκτας. Ἀφοῦ ἐθεώρησεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς τὴν τελείαν ἐκείνην ἀνάπαυσιν ὕπνου ἢ θανάτου, ἔκλεισεν ὁ Ὀλιβιέρος τὸ παράθυρον, τοῦ ὁποίου τὰ ὑαλῖα εἶχε κοσμήσει ἢ πάχνη μὲ παράδοξα μωσαϊκά.

— Ὅλοι κοιμῶνται, ἐψιθύρισε μεθ' ὅσης πικρίας ἔλεγεν ὁ Μακβέθ: «Ἐχασα τὸ γλυκὺ βάλαμον τοῦ ὕπνου». Ὑπακούων ἔπειτα εἰς ἀπροσδόκητον ἔμπνευσιν ἐξῆλθεν ἀθροῦθως τοῦ θαλάμου του καὶ ὑπῆγε νὰ κολλήσῃ τὸ αὐτίον εἰς τὴν θύραν τοῦ σπουδαστηρίου τοῦ Οὐρβάνου ἀκρωμένους προσεκτικῶς. Κατ' ἀρχὰς δὲν ἤκουσε τίποτε, ἀλλὰ βαθμῶδ' ἐκρίνε τὸν βραδὺν καὶ τακτικὸν ῥόγγον τοῦ ἡσύχου ὕπνου τοῦ Οὐρβάνου ἐπὶ τῶν ἀχῦρων του.

— Κοιμᾶται Μαρία, εἶπε μετὰ πικροῦ μειδιήματος, κοιμᾶται, καὶ ἔπειτα τολμᾷ νὰ εἶπῃ ὅτι σὲ ἠγάπα.

Ὁ Ὀλιβιέρος ἐπέστρεψεν εἰς τὸν θάλαμόν του. Ἡ κόπωσις του ἦτο τοσαύτη καὶ ἡ κεφαλὴ του τόσο βαρεῖα, ὥστε ἀνεγεννήθη ἡ ἐλπίς ὅτι θὰ ἠδύνατο κ' ἐκεῖνος νὰ κοιμηθῇ ἐπὶ τινὰς στιγμὰς. Σθύσας καὶ πάλιν τὸ κηρίον ἠπλώθη ἐνδυμένος ἐπὶ τῆς κλίνης. Μετὰ τινὰ ὅμως λεπτὰ ἤρχισαν νὰ βασανίζωσι τὴν ὄσφρησίν του καὶ νὰ διεγείρωσι βιαίους

¹ Ἴδε σελ. 423.

τῆς καρδίας του παλμούς αἱ ἀναθυμιάσεις γνωστοῦ εἰς αὐτὸν μύρου, τοῦ ἀποστάγματος βερβέννης διὰ τοῦ ὁποίου ἐσυνήθιζεν ἡ Μαρία νὰ πλύνη τὴν κεφαλήν. Ἰχνη τινὰ τοῦ ἀρώματος τούτου εἶχον παραμείνει εἰς τὸ προσκεφάλαιον ἐπὶ τοῦ ὁποίου εἶχε κοιμηθῆ ἡ ἐρωμένη του τὴν προτεραίαν καὶ ἐστήριζεν ἤδη ὁ Ὀλιβιέρος τὴν παρεϊάν.

Ε'.

— Ἀδύνατον εἶναι νὰ μείνω ἐδῶ, ἀνέκραξεν ὁ δυστυχῆς, καὶ ἐκπηδήσας ἀπὸ τὴν κλίνην ἐτυλίχθη εἰς τὸν μανδύαν του, κατέβη τὴν κλίμακα ἀπνευστί καὶ εὔρεθῆ εἰς τὸν δρόμον. Χωρὶς νὰ ἤξεύρη ποῦ πηγαίνει ἐβάδιζεν ἀσκόπως ὅπου τὸν ἔφερον οἱ πόδες του, ἀναπαυόμενος ἐκ διαλειμμάτων ἐπὶ τινος βάρθρου, ἀριθμῶν τοὺς στύλους τοῦ ἀεριοφωτός ἢ ζυμῶνων βώλους χιόνος καὶ σφενδονίζων αὐτοὺς κατὰ τῶν τοίχων. Μετὰ τὰς φοβεράς ψυχικὰς θυέλλας ἀρκεῖ πολλάκις παιδαριώδης τις ἀπασχόλησις διὰ ν' ἀποτρέψῃ τὸ πνεῦμα ἀπὸ τῆς ἰδέας ἣτις μᾶς βασανίζει, καὶ νὰ ἐπέλθῃ βραχεῖα τις ἀνακωχή. Αὕτη δύναται νὰ ὀνομασθῆ ὕπνος τοῦ πόνου, ἀλλ' ὕπνος τὸσον ἐλαφρὸς, ὥστε ἀρκεῖ ἢ ἐλαχίστη ἀφορμὴ νὰ τὸν διακόψῃ καὶ νὰ ἐξεγείρῃ δριμύτερον τὸ ἄλγος.

Εἰς τοιαύτην εὐρισκόμενος κατάστασιν ἔφθασε μετὰ μακρὰν περιπλάνησιν εἰς τὴν ἀγορὰν τῶν τροφίμων, ἐνῶ ἐσήμαινε τὴν τρίτην τῆς πρωίας τὸ ὠρολόγιον τοῦ Ἁγ. Εὐσταθίου, καὶ παρετήρει μετὰ προσοχῆς τὰ χιονοσκεπῆ ἀγάλματα τῆς ὠραίας βρύσεως τοῦ Κουζέν, ὅτε ἐτάραξεν αὐτὸν μέγας θόρυβος φωνῶν, ἐκρήξεν γέλωτος, καρυγῶν ἀγανακτήσεως καὶ βαρυήχων ὕλακῶν. Οὗτος προήρχετο ἐξ ὀμίλου περιέργων, παρακολουθούτων μετὰ προσοχῆς τὰς περιπετείας φοβεράς μονομαχίας μεταξὺ μεγαλοσώμου μαύρου κυνηγετικοῦ σκύλου καὶ γιγαντιαίου γάτου, ἐξορμήσαντος ἐκ τοῦ παρακειμένου λαχανοπωλείου. Τὸ δὲ μῆλον τῆς ἐριδος ἦτο τεμάχιον κρέατος ἀρπαγὲν ὑπὸ τοῦ σκύλου. Εἰς βοήθειαν τοῦ γάτου τῆς ἐσπευδεν ἡδὴ ἡ λαχανοπώλισσα μὲ σκουπόξυλον, διὰ τοῦ ὁποίου ἤρχισε νὰ θωπεύῃ τὰ νῶτα τοῦ ἀρπαγῶς μὴ στέργοντος νὰ παραιτηθῆ τῆς λείας.

— Ἀγρεῖε, κλέφτη, φονιά! πάντοτε ὁ ἴδιος θὰ εἶσαι, ἐκραύγασεν ἡ πωλήτρια, ἐξακολουθοῦσα νὰ δέρη τὸν σκύλον, εἰς τὸν ὁποῖον τὸ σκουπόξυλον δὲν ἐπροξένει περισσοτέραν ἐντύπωσιν παρὰ ἂν ἦτο πτερόν.

— Τί τρέχει; ἠρώτησε φωνῆ ἐκτὸς τοῦ κύκλου τῶν περιέργων.

Εἰς τὸ ἀκουσμα τῆς φωνῆς ἐκείνης ὁ Ὀλιβιέρος, ὅστις παρετήρει μετὰ προσοχῆς τὸν σκύλον, ὡς ἂν ἐξῆτει νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ, ἤγειρε τὴν κεφαλήν διὰ νὰ ἴδῃ τὸν καλήσαντα.

— Ὁ μανδρόσκυλός σου, τὸ θηρίον σου, θέλει νὰ πνίξῃ τὴν πτωχὴν μου Μινέταν ἀπήντησεν ἡ λαχανοπώλις.

— Ἐδῶ Διάννα! ἐδῶ ἀμέσως! ἔκραξεν ὁ προλαλήσας, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν πρόσκλησιν ἐσπευσεν ἡ Διάννα νὰ ὑπακούσῃ, ἀφίνουσα τὸ κρέας καὶ δεχο-

μένη μετὰ τῆς αὐτῆς ἀπαθείας ἐν τελευταῖον κτύπημα τῆς σκούπας.

— Δὲν ἠπατώμην, ἐψιθύρισεν ὁ Ὀλιβιέρος, παρατηρῶν προσεκτικῶς τὸν κύριον τοῦ σκύλου, εἶναι ὁ Λάζαρος, καὶ πλησιάσας τούτου ἐνῶ ἠτοιμάζετο ν' ἀπέλθῃ ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ ὤμου του.

— Ὁ Ὀλιβιέρος! ἀνέκραξεν ὁ Λάζαρος, ὅστις ἐκοκκίνισεν ὡς αἰσχυρόμενος. Σὺ ἐδῶ αὐτὴν τὴν ὥραν, μὲ τοιοῦτον καιρὸν, ἐξηκολούθησε μετὰ τινος ἀμηχανίας. Περίεργη συνάντησις! Εἶναι πολλὴ ὥρα ὅπου ἔφθασες; Πότε μὲ εἶδες; ἐπρόσθεσε μετὰ προφανοῦς ἀνησυχίας.

— Αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἔφθασα, ἀπήντησεν ὁ Ὀλιβιέρος, ἀλλὰ καὶ σὺ πῶς εὔρεθῆς ἐδῶ;

— Ἐγὼ ἦλθα χάριν τοῦ ἐπαγγέλματός μου, ἀπήντησεν ὁ Λάζαρος, ὅστις ἐφάνη ἡσυχάσας. Γνωρίζεις τὴν εἰκόνα μου τοῦ Σαμφών, περὶ τῆς ὁποίας σὲ ὠμίλησα πολλάκις, βιάζομαι νὰ τὴν τελειώσω διὰ νὰ προσθῶ νὰ τὴν στείλω εἰς τὴν ἔκθεσιν, καὶ ζητῶ ἐδῶ μεταξὺ τῶν ἀχθοφόρων τῆς ἀγορᾶς κἀνένα τύπον Σαμφόνος. Ἀλλὰ σὺ, ὁ τὸσον χαδεμένος, τί ζητεῖς ἐδῶ; Μήπως κυνηγᾷς καμμίαν γυναῖκα;

Καὶ ἐπειδὴ κατὰ τὴν στιγμὴν ἔτυχεν ὁ Ὀλιβιέρος νὰ χῶσῃ τὴν χεῖρα εἰς τὸ θυλάκιον τῆς περισκελίδος του καὶ νὰ ἐκπορευθῆ ἐξ αὐτοῦ ἦχος συγκρουσθέντων ταλήρων, ὁ Λάζαρος ἐπρόσθεσε γελῶν.

— Βλέπω ἢ μάλλον ἀκούω ὅτι ἔχεις βροχὴν διὰ τὴν Δανάην. Ἄλλ' ἐγὼ σὲ ἐνόμιζα ζευγαρωμένον. Ὁ Οὐρβάνος μὲ εἶχεν εἰπεῖ....

Ἐνῶ ἔλεγε ταῦτα, ἠψορώλισσα, ἐτοιμάζουσα τὸ ἐμπόρευμά της ἐκεῖ πλησίον ἰθεώρει τὸν Ὀλιβιέρον μετ' ἀνυποκρίτου θαυμασμοῦ.

— Κύτταξε ἐδῶ, εἶπεν εἰς τὴν γείτονα ὁμοτέχνον της, δεικνύουσα διὰ τοῦ δακτύλου τὸν νεανίσκον, κύτταξε Μαρία, καὶ εἰπέ μου ἂν εἶδες ποτὲ ὠραιότερο Χερουβεῖμ;

— Ἀγγελουδι, ἀπεκρίθη ἡ ἄλλη ὑψώνουσα τὸν φανόν της διὰ νὰ ἴδῃ καλλίτερα τὸν Ὀλιβιέρον.

Ἐξ ὄλου τούτου τοῦ περὶ αὐτοῦ διαλόγου οὐδὲν ἄλλο ἐνόησεν οὐδὲ κἂν ἤκουσεν ἐκεῖνος παρὰ τὸ ὄνομα Μαρία, τὸ ὁποῖον ἀντηχῆσαν εὐθύς μετὰ τοὺς ὑπαινιγμούς τοῦ Λαζάρου περὶ τῆς ἐρωμένης του ἐξῆγειρεν ἀθρόας τὰς ἀναμνήσεις του.

— Τί ἔπαθες; ἠρώτησεν ὁ Λάζαρος βλέπων αὐτὸν ὠχρῶντα.

— Ἐπάγωσε τὸ καῦμένο, εἶπεν ἡ ψαράδαινα. Ἐ! σὺ, Τραγογένη, ἐπρόσθεσε ἀποτενινομένη πρὸς τὸν Λάζαρον, φέρε τον ἐδῶ τὸν φίλον σου. Ἡ μητέρα του πρέπει νὰ ἦναι τρελλὴ διὰ ν' ἀφίνη τὸ παιδί της νὰ τρέχῃ τὴν νύκτα μὲ τέτοιο κρῦο. Φέρε τον ἐδῶ, Τραγογένη, ἡ Μαρία θὰ τοῦ δώσῃ ἓνα φλυτζάνι ζουμί διὰ νὰ ζεσταθῇ. Εἶναι χλωμὸ σὰν ἀγιοκέρι τὸ δυστυχισμένο! Μαρία, ζέστανε γλήγωρα τὸ ζουμί.

— Εἶναι λοιπὸν ἐδῶ ἡ Μαρία, ἐψιθύρισεν ὁ Ὀλιβιέρος ἀλλοφρονῶν. Λάζαρε, φίλε μου, ἀφισέ με σὲ παρακαλῶ νὰ τὴν ζητήσω. . . Ἦκουσα νὰ τὴν κρᾶζουν. . . εἶμαι βέβαιος ὅτι θὰ τὴν εὔρω. . . ἀφισέ με.

— Ἐκατάλαβα, εἶπε καθ' ἑαυτὸν ὁ Λάζαρος. Φαίνεται ὅτι χωρὶς νὰ τὸ θέλω τοῦ ἐπάτησα τὸν κάλον.

— Λοιπὸν δὲν θὰ ἔλθῃς; Ἐφώναξεν ἡ ψυχρά-
δαινα κρατοῦσα εἰς τὴν χεῖρα φλυτζάνιον ἀχνίζον-
τος ζωμοῦ.

— Εὐχαριστῶ, κυρά μου, εἶπεν ὁ Λάζαρος
παρασύρων τὸν Ὀλιβιέρον, ὁ φίλος μου δὲν ἔχει
ἀνάγκη ἀπὸ ζουμί, ἀλλὰ ἀπὸ κάτι ἄλλο.

— Ἐγὼ τοῦ τὸ ἐπρόσφερα μὲ ὄλην μου τὴν
καρδιάν, ἀπήντησεν ἡ καλὴ γυναῖκα. Ἐχει ἄδικον
νὰ κάμνη τὸν ὑπερήφανον. Τί λὲς Μαρία;

— Μεγάλο ἄδικον. Εἶναι ζουμί ὅπου δὲν πίνει
καλλίτερο ὁ Βασιληᾶς. — Μετὰ πέντε λεπτὰ ἐκάθητο
ὁ Ὀλιβιέριος παρὰ τὴν τράπεζαν μικροῦ καπη-
λείου ἀντικρῦ τοῦ Λαζάρου καὶ φιάλης κονιά κατὰ
τὸ ἤμισυ ἤδη κενῆς.

— Τώρα εἰπέ με τὸν καῦμόν σου, εἶπεν ὁ Λά-
ζαρος εἰς τὸν φίλον του.

Τὸ νὰ εἶπῃ τις εἰς ἐρωτευμένον νὰ διηγηθῇ τὰ
βάσανά του εἶναι ὡς ἂν ἐπροσκάλει δραματικὸν
ποιητὴν ν' ἀναγνώσῃ τὴν τραγωδίαν του. Ὁ Ὀλι-
βιέριος διηγήθη ὄλην του τὴν ἱστορίαν χωρὶς οὐδὲν
νὰ παραλείψῃ. Ὅταν ἔφθασεν εἰς τὴν προδοσίαν τοῦ
Οὐρβάνου, ὁ Λάζαρος ἐκτύπησε διὰ τοῦ γρόνθου
τὴν τράπεζαν μετὰ μορφοσμοῦ ἀηδίας καὶ ἀπο-
στροφῆς ψιθυρίζων: «Πάντοτε ὁ ἴδιος». Μαζὶ μὲ
τὴν ἱστορίαν ἐτελείωσε καὶ ἡ φιάλη ῥακῆς καὶ ὁ
Ὀλιβιέριος τελείως μεθυσμένος ἀπήγγελλε παλαιούς
του στίχους εἰς τὴν Μαρίαν.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν εἰσῆλθον εἰς τὸ κρασο-
πωλεῖον τρεῖς ἢ τέσσαρες ξεφορτωταί, οἱ ὁποῖοι ἐσφιγ-
ξαν τὴν χεῖρα τοῦ Λαζάρου.

— Καλὰ σ' εὐρῆκα, Τραγογένη, εἶπεν ὁ εἰς ἐξ
αὐτῶν, ἔχω νὰ σὲ δώσω τὸν μισθόν σου, ὅπου μὲ
παρήγγειλες νὰ πάρω διὰ σέ. Ταῦτα λέγων ἔλα-
θεν ἐκ μεγάλου δερματίου βαλαντίου τέσσαρα πεν-
τόπραγα, τὰ ὅποια ἔδωκεν εἰς τὸν Λάζαρον.

Ὁ Λάζαρος οὗτος ἦτο ὑποψήριος ζωγράφος,
ἔχων ἀνάστημα καὶ δύναμιν Ἡρακλέους, τὴν ὁποίαν
ἐχρησιμοποιοεῖ μετερχόμενος ἐκτάκτως τὸ ἐπαγγελμα-
τικὸν ἐκφορτωτοῦ, διὰ νὰ προμηθεύσῃ εἰς τὰ μέλη τῆς
ὑπ' αὐτοῦ ἰδρυθείσης ἐταιρίας τῶν Νεροπατέρων
τὰ μέσα νὰ τελειώσῃ τὰς εἰκόνας τῶν διὰ τὴν
προσεχῇ ἔκθεσιν. Στερούμενος ὅμως τοῦ διπλώμα-
τος καὶ τῶν σημάτων τοῦ ἀχθοφορικοῦ ἐπαγγέλμα-
τος ἠναγκάζετο νὰ ἐργάζεται ὡς ἀντικαταστάτης,
ἀναπληρῶν τὸν τυχόν ἀσθενοῦντα ἢ κωλυομέ-
νους ἐκφορτωτάς. Τὸ δὲ ἐπώνυμον τραγογένη ἐδόθη
εἰς αὐτὸν διὰ τὸ ἰκανῶς ὁμοῖον πρὸς τὰ τραγικὰ
ἐρυθροζάνθον αὐτοῦ ὑπογένειον. Τὸν ἰδιότροπον τοῦ-
τον καλλιτέχνην εἶχεν ἀπαντήσῃ ὁ Ὀλιβιέριος πλει-
στάκις εἰς τὸ ἐργατήριον τοῦ φίλου του Οὐρβάνου,
τοῦ ἄλλοτε ἐπιδιώξαντος τὴν τιμὴν νὰ συμπεριλη-
φθῇ εἰς τὸν σύλλογον τῶν Νεροπατέρων καὶ ἀπορ-
ριφθέντος παμφηρεῖ.

Περὶ τὴν ἕκτην τῆς πρωίας ὁ Λάζαρος ἐφόρτωσε
τὸν νέον φίλον του εἰς ἀμαξάν καὶ τὸν μετέφερεν
εἰς τὸ οἶκμά του, βοηθήσας αὐτὸν ν' ἀναβῇ τὴν
κλίμακα καὶ νὰ βρῆθῃ ἐπὶ τῆς κλίνης του, ὅπου

ἔπεσεν ὡς ἄψυχος ὄγκος καὶ μετ' ὀλίγον ἀπεκοι-
μήθη βαθείως.

— Τὸν λυποῦμαι, εἶπεν ὁ Λάζαρος, κλείων τὰ
παραπετάσματα τῆς κλίνης. Εἶχα καὶ ἐγὼ τὴν ἰδι-
κὴν μου Μαρίαν, καὶ ἡ καρδιά μου, ὅσον καὶ ἂν
εἶναι ἀπολιθωμένη, φέρει ἀκόμη τοὺς τύπους τῶν
καρφίων μὲ τὰ ὁποῖα τὴν ἐσταύρωσεν. Ἄλλὰ ταῦτα
εἶναι σήμερον ἀρχαιολογία.

Μετὰ τὴν ἀπαγγελίαν τοῦ ἀνωτέρω ἐπικηδείου
τῆς νεότητός του, ἀπεσῦρθη ἀκροποδητεῖ διὰ νὰ
μὴ ταραξῇ τὸν ὕπνον τοῦ δυστυχοῦς του φίλου.
Ἐξερχόμενος εἶδε τὴν κλεῖδα εἰς τὴν θύραν τοῦ
ἐργαστηρίου καὶ ἀνοίξας εἰσῆλθεν εἰς αὐτό.

— Κάτι πρῶτ' ἐνθυμήθης; εἶπεν ὁ Οὐρβάνος,
ἀνοίγων τοὺς νυστάζοντας ὀφθαλμούς του. Μήπως
συνέβη τι νεώτερον;

— Ὅχι, ἀπεκρίθη ὁ Λάζαρος, ὁ καιρὸς ἐξακο-
λουθεῖ νὰ εἶναι τρισάθλιος καὶ ἀδιόρθωτος ὅπως καὶ
σύ. Καὶ χωρὶς ν' ἀρίστη εἰς τὸν Οὐρβάνον καιρὸν
νὰ τὸν δικόψῃ ἐξηκολούθητε. «Γνωρίζω ὄλην
τὴν ἱστορίαν σου μὲ τὸν Ὀλιβιέρον καὶ τὴν Μαρίαν.
Τὸ κατόρθωμά σου δὲν μοῦ ἐπροξένησε μεγάλην
ἐκπληξιν. Ἦξευρα ὅτι εἶσαι ἀχρεῖα ψυχῇ.

— Τίς σὲ εἶπε. . .

— Ὁ Ὀλιβιέρος, ἢ μᾶλλον ἡ μέθη του, ἀπε-
κρίθη ὁ Λάζαρος, διηγηθεῖς τὴν πρωινήν συνάντη-
σίν του μετὰ τοῦ ποιητοῦ.

Ὁ Οὐρβάνος ἐζήτησε ν' ἀπολογηθῇ, ἀλλ' ὁ Λά-
ζαρος τοῦ ἔφραξε τὸ στόμα λέγων ἀποτόμως:

— Ἀγαπητέ μου, δὲν ἐπαγγέλλομαι τὸν που-
ριτάνον, οὔτε κινδυνεύω ν' ἀποθάνω ἀπὸ συμφύ-
ρησιν ἀρετῆς, ἀλλ' ὑπάρχουν καὶ πράγματα ὅπου
δὲν καταρθῶν νὰ χωνεύσω, ἀνθρώποι οἱ ὁποῖοι δὲν
μ' ἐζημίωσαν προσωπικῶς, ἀλλὰ τοὺς ὁποίους τό-
σον πολὺ βδελύττομαι, ὥστε αἰσθάνομαι τὴν ἀνάγκη
νὰ πλύνω τὰς χεῖράς μου, ἂν τύχῃ νὰ ἐγγίσω
τὰς ἰδικὰς των.

— Ἄλλ' ἄκουσέ με πρῶτα, ἄφες με νὰ σὲ εἶπω
πῶς συνέβησαν τὰ πράγματα.

— Ἄν ἠσθάνεσο πρὸς τὴν γυναῖκα ταύτην
σφοδρὸν καὶ εἰλικρινῆ ἔρωτα, θὰ ἠδυνάμην νὰ ἐν-
νοήσω καὶ μέχρι τινός νὰ δικαιολογήσω ὅτι ἐν ὄρα
ἐξάψεως καὶ παραφορᾶς ἐπρόδωκες τὸν φίλον σου.
Ἄλλὰ νὰ τοῦ πάρῃς τὴν ἐρωμένην του εἰς τὸ σπίτι
σου, καταχρῶμενος τὴν πρὸς σὲ ἐμπιστοσύνην του,
χωρὶς νὰ τὴν ἀγαπᾶς, μόνον καὶ μόνον διὰ νὰ δια-
σκεδάσῃς μίαν ὥραν, τοῦτο εἶναι ἀνεπίδεκτον δι-
καιολογίας καὶ λέγεται εἰς ὅλας τὰς γλώσσας ποτα-
πότης ὑπὸ τῶν τιμίων ἀνθρώπων. Ἄν ἤμην εἰς τὴν
θέσιν τοῦ Ὀλιβιέρου, θὰ ἔσπανα εἰς τὴν ῥάχιν σου,
τὸ ἔν μετὰ τὸ ἄλλο ὅλα τῆς οἰκίας τὰ καθίσματα.
Ἄντ' ἐκ τούτου ὁ Ὀλιβιέρος σ' ἐσυγχώρησε, καὶ δὲν
ἀπορῶ διὰ τοῦτο. Εἶναι ψυχῇ ἀγγελικῇ καὶ ἄκα-
κος, ἀνίκανος νὰ ὀργισθῇ καὶ νὰ μισήσῃ. Δὲν εἶναι
ἄνθρωπος, ἀλλὰ ζωντανὸν ἐλεγείον. Τὸν ἀπήντησα
εἰς τὴν πλατείαν τῆς ἀγορᾶς ὅπου ἔκλειεν ὡς παι-
δίον. Τὸ θέαμα ἦτο σπαρταξικῶδες. Εἰς τὴν ἀπελ-
πισίαν του ἀντέταξα τὴν μέθην. Τώρα κοιμᾶται,
ἀλλὰ μετ' ὀλίγον θὰ ἐξυπνήσῃ ἐξ ἴσου ἀπελπισμέ-
νος. Σ' ἐξύπνισα διὰ νὰ σὲ εἰδοποιήσω καὶ νὰ σὲ

συστήσω νὰ τὸν προσέχῃς, διότι φοβοῦμαι μήπως κάμῃ κάμμιαν ἀδιόρθωτην τρέλλαν.

— Ἐδοκίμασε χθὲς ν' αὐτοχειριασθῇ, ἀλλ' ἀπέτυχεν, εἶπεν ὁ Οὐρβάνος.

— Τοῦτο δὲν τὸ ἤξευρα, καὶ κάλλιον ἴσως θὰ ἦτο δι' αὐτὸν νὰ ἐπετύγγανεν. Ἀφοῦ ὁ Χάρος δὲν τὸν ἠθέλησε, πολὺ φοβοῦμαι ὅτι τὸν περιμένουν χειρότεροι τοῦ θανάτου δυστυχία. Ἐνωρὶς ὠρίμασεν ὁ ταλαίπωρος.

— Καὶ ἡ Μαρία ἐπίσης ἠθέλησε νὰ αὐτοχειριασθῇ καὶ ἀπέτυχε κ' ἐκεῖνη, εἶπεν ὁ Οὐρβάνος, τοῦ ὁποῦ ἡ σκληρὰ γλώσσα τοῦ Λαζάρου εἶχε κάπως διασεισῆς τὴν ἀναισθησίαν.

— Καὶ τί θὰ ἔκαμνες σὺ μεταξύ τῶν δύο τούτων τάφων; ἠρώτησεν ὁ Λάζαρος προσβλέπων τὸν Οὐρβάνον κατὰ πρόσωπον.

— Πιθανὸν εἶναι ὅτι θὰ ἔτκαπτα τὸν ἰδικόν μου.

— Τοῦτο εἶναι φράσις καλὴ διὰ τραγωδίαν, ἀπεκρίθη εἰρωνικῶς ὁ Λάζαρος. Δὲν ἔχεις κἀν τὸ θάρρος τῆς εὐκρινείας, ἥτις εἶναι ἡ μόνη ἀρετὴ πολλῶν ἄλλων ὁμοίων σου. Ὅτι καὶ ἂν ἔκαμεις ἡ κάμῃς ἀκόμη, ποτὲ δὲν θὰ ταράξει ἡ τύψις τῆς συνειδήσεως τὴν χώνευσιν ἢ τὸν ὕπνον σου. Ἡ ἀλήθεια εἶναι ὅτι μεταξύ τῶν τάφων τοῦ Ὀλιβιέρου καὶ τῆς Μαρίας, ἀντὶ νὰ σκάψῃς τὸν ἰδικόν σου, θὰ ἔστρωνες κλίνην διὰ νέους ἔρωτας. Τοῦτο ἔπρεπε νὰ μ' ἀποκριθῆς, ἂν ἤθελες νὰ σὲ πιστεύσω. Τώρα ὑγίαινε, δὲν ἔχω ἄλλο νὰ προσθέσω.

Ταῦτα εἰπὼν ἐξῆλθε χωρὶς νὰ τείνῃ τὴν χεῖρα εἰς τὸν Οὐρβάνον.

— Σωστός ἀγριάνθρωπος, ἐψιθύρισεν οὗτος ὅταν ἔμεινε μόνος, καὶ ἐξανκοιμήθη ἀμέσως μέχρι τῶν δύο μετὰ μεσημβρίαν.

Ὁ Ὀλιβιέρος ἐκοιμήθη κ' ἐκεῖνος ὅλην τὴν ἡμέραν. Ὅταν ἐξύπνισε δὲν ἤξευρε πῶς εὐρέθη ἐκεῖ. Αἱ ἀναμνήσεις τῆς φοβερᾶς ἐκείνης νυκτὸς ἐπανήρχοντο βραδέως ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην καὶ μεταξύ αὐτῶν ἡ συνάντησις μὲ τὸν Λάζαρον καὶ τὸ μέσον τὸ ὁποῖον μετεχειρίσθη οὗτος διὰ νὰ τοῦ προμηθεύσῃ ὀλίγον ὕπνον. Ἡ κεφαλή του ἦτο ἀκόμη βαρεῖα, κατορθώσας ὁμως νὰ σηκωθῇ μετέβη εἰς τοῦ Οὐρβάνου, τὸν ὁποῖον εὗρεν ἐτοιμαζόμενον νὰ ἐξέλθῃ.

— Ποῦ πηγαίνεις; ἠρώτησεν αὐτόν.

— Πλησιάζουν αἱ ἔξ, καὶ ἐσήμανεν ὁ ἔσπερινὸς τοῦ γαύματος. Πηγαίνω νὰ φάγω.

— Ποῦ;

— Δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ὅπου εὖρω. Χθὲς εἶδες τὸν Λαζάρου;

— Ναί, τὸν ἀπῆντησα τὴν νύκτα εἰς τὴν ἀγοράν.

— Καὶ τί ἤθελες τὴν νύκτα εἰς τὴν ἀγοράν;

— Τίποτε. Ἐξῆλθα, διότι δὲν ἤμην κκλά. Δὲν ἤμπορούσα νὰ κοιμηθῶ εἰς ἐκεῖνο τὸ δωμάτιον. Χωρὶς νὰ τὸ θέλω ἐσυλλογιζόμενον..... ἐννοεῖς.

— Ναί, ἐννοῶ· καὶ διὰ τοῦτο σὲ λέγω καὶ πάλιν ὅτι πρέπει νὰ παύσωμεν νὰ βλεπώμεθα, διὰ τὴν ἡσυχίαν σου καὶ τὴν ἰδικήν μου. Καὶ οἱ δύο ἔχουμεν κἀτι νὰ λησμονήσωμεν, δύσκολον ὁμως εἶναι νὰ τὸ κατορθώσωμεν ἐρ' ὅσον συγκατοικοῦμεν. Καλλίτερον λοιπὸν εἶναι νὰ φύγῃς ἀπ' ἐδῶ.

— Καὶ ποῦ θέλεις νὰ ὑπάγῃς;

— Ἄλλ' ἂν μείνης εἰς τὸ δωμάτιον, ὅπου συνέζησα μὲ τὴν Μαρίαν ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα, ἀδύνατον εἶναι νὰ λησμονήσῃς ὅτι ὑπῆρξεν ἐρωμένη μου, ἐξηκολούθησεν ὁ Οὐρβάνος.

— Κάλλιστα τὸ γνωρίζω, ἀνέκραξεν ὁ Ὀλιβιέρος, καὶ πάλιν ὁμως θὰ μείνω εἰς τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο, μὲ τὰς ἀναμνήσεις αὐτῆς. Τὸ προτιμῶ ἀπὸ κάθε ἄλλο, τοῦ ὁποῦ οἱ τοῖχοι θὰ ἦσαν βωβοί, καὶ δὲν θὰ μ' ἐννοοῦσαν ὅταν ὀμιλῶ δι' αὐτήν. Ἄν αἱ ἀναμνήσεις σου σ' ἐνοχλοῦν, μὴν εἰσέρχῃσαι σὺ εἰς αὐτὸ τὸ δωμάτιον. Αἰσθάνομαι ὅτι μόνος ἐκεῖ μέσα κινδυνεύω νὰ παραρρονήσω, ἀλλ' ἡ παραρροσύνῃ ἐπιφέρει τὴν λήθην. Ὑπῆρξεν ἐρωμένη σου, εἶναι ἀληθές, ἀλλ' ὅταν συνέβη τοῦτο δὲν ἤξευρε τί ἔκαμνεν. Ἡ καρδία της ἐκοιμήτο ὅταν μὲ ἠπάτησε. Ἐνθυμήσου τί σ' ἐγράφε τὴν ἄλλην ἡμέραν: «Δὲν ἐπρόφρασα νὰ σ' ἀγαπήσω, διότι δὲν εἶχα λησμονήσῃ τὸν Ὀλιβιέρον». Καὶ ἔπειτα ἠθέλησε ν' αὐτοχειριασθῇ ἐξ αἰτίας μου. Τί εἶναι μία ἀπιστία συγκρινομένη πρὸς τὴν τόσην ἀγάπην; Ὑπῆρξεν ἐρωμένη σου ὁκτῶ ἡμέρας, ἀλλ' ἐμὲ μὲ ἠγάπησε ἐπὶ δεκαοκτὼ μῆνας. Καὶ τότε ὁμως ἐσυλλογιζόμενη τὸν σύζυγόν της. Ἡ ζηλοτυπία δὲν χρησιμεύει εἰς τίποτε· εἶναι πληγὴ ἢ ὁποῖα ὅταν δὲν σκοτώσῃ τὸν ἔρωτα, τὸν διαιωρίζει. . . . Ὅχι δὲν φεύγω ἀπὸ τὸ δωμάτιον ἐκεῖνο.

Ἡ ἐκρηξις τοιοῦτου πάθους ἐσυγκίνησε πρὸς στιγμὴν καὶ αὐτὸν τὸν ἄκαρδον Οὐρβάνον.

— Τοῦτο εἶναι τρέλλα, εἶπε σφιγγων τὰς χεῖρας τοῦ νέου φίλου του, διατί νὰ παροξύνῃς τὴν λύπην σου, διατί νὰ μὴ προσπαθήσῃς νὰ λησμονήσῃς.

— Σὲ εἶπα ἤδη ὅτι δὲν θέλω νὰ λησμονήσω, καὶ διὰ τοῦτο μένω ἐδῶ.

— Τότε φεύγω ἐγώ.

— Διατί νὰ φύγῃς; Μήπως σ' ἐνοχλῶ;

— Διότι δὲν θέλω νὰ συγκατοικήσω μαζί σου. Αὐτὴ ἡ ἱστορία θὰ παρέχει ὕλην κκκολογίας ἐπὶ ὀλόκληρον ἐξαμηνίαν. Ὁ Λάζαρος δὲν μὲ χωνεύει, μὲ τὸ εἶπε τὸ πρῶτ' χωρὶς περιφράσεις, καὶ οἱ φίλοι του μὲ ζηλεύουν. Γνωρίζουν ὅτι ἔχεις ὀλίγα χρήματα, καὶ ἂν μείνω μαζί σου εἶναι ἱκανοὶ νὰ εἶπουν ὅτι τὸ κάμνω ἀπὸ συμφέρον, ὅτι ἀφοῦ σ' ἐπρόδωκα ἐξακολουθῶ νὰ σ' ἐκμεταλλεύωμαι. Τοῦτο δὲν τὸ θέλω.

— Ὅτ' τοὺς εἶπῶ ὅτι ἀπατῶνται, ἀπῆντησεν ὁ Ὀλιβιέρος ὅστις ἔτρεμε νὰ μείνῃ μόνος. Ἐγὼ δὲν εἶμαι μνησίκακος. Μὴ φύγῃς, διότι δὲν ἔχω ἄλλον μὲ τὸν ὁποῖον νὰ ὀμιλῶ διὰ τὴν Μαρίαν. Ἐγὼ ἀκόμη πολλὰ νὰ σὲ διηγηθῶ. Θὰ ἰδῆς ὅτι μὲ ἠγάπα πολὺ. Θὰ ἤμην παρὰ πολὺ δυστυχῆς ἂν ἔμεινα μόνος. Δὲν εἶχα εἰς τὸν κόσμον παρὰ ἐκεῖνην καὶ σέ.

— Ἀφοῦ τόσον τὸ θέλεις, τότε μένω.

— Εὐχαριστῶ, ἀπῆντησεν ὁ Ὀλιβιέρος προσκαλῶν τὸν ζωγράφον νὰ γευματίσωσιν ὁμοῦ.

[Ἐπεται τὸ τέλος.]

